

Analiza dokumentacji wychowanków placówek z woj. warmińsko-mazurskiego umieszczonych w szpitalach psychiatrycznych w latach 2004-2006

Doniesienia mediów o organizowaniu „kolonii” w szpitalu psychiatrycznym w Krośnicach dla dzieci z domów dziecka zaniepokoiły Rzecznika Praw Obywatelskich. W związku z powyższym zwrócił się do departamentów pomocy społecznej urzędów wojewódzkich (organów nadzoru nad placówkami opiekuńczymi) z prośbą o informacje o każdym dziecku z placówki opiekuńczej przebywającym na oddziale psychiatrycznym w latach 2004 – 2006.

Informacja winna zawierać:

1. nazwę placówki
2. wiek dziecka, płeć
3. czas pobytu w szpitalu, datę umieszczenia dziecka w placówce
4. powód decyzji o umieszczeniu wychowanka w szpitalu psychiatrycznym oraz kopię skierowania.
5. kopię oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na skierowanie dziecka do szpitala psychiatrycznego lub stosowne postanowienie sądu rodzinnego
6. w przypadku wychowanków 16 –letnich kopię ich oświadczenia, iż wyrażają zgodę na umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym.

Ad. 1 Rodzaje placówek

W woj. warmińsko-mazurskim umieszczono ogółem 87 dzieci, w tym 13 wielokrotnie. Jedno dziecko kierowano do szpitala 5-krotnie. Informacje pochodzą z 23 placówek, w tym: z 17 publicznych socjalizacyjnych, jednej niepublicznej, 2 interwencyjnych, jednego zespołu opiekuńczo-wychowawczego, 2 placówek rodzinnych.

Ogółem w woj. warmińsko-mazurskim w 2005 r. było 57 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 8 niepublicznych (1593 miejsca, 1854 wychowanków), 4 wielofunkcyjne (134 miejsca, 233 wychowanków), 16 socjalizacyjnych, w tym 2 niepubliczne (756 miejsc, 854 wychowanków), 22 rodzinnych, w tym 4 niepubliczne (167 miejsc, 162 wychowanków), 2 interwencyjne (62 miejsca, 84 wychowanków), 11 opiekuńczych, w tym jedna niepubliczna (369 miejsc, 416 wychowanków). (Dane MPiPS).

Placówki, z których dzieci przebywały w szpitalach psychiatrycznych

1. Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Pasymiu 4
2. Dom dla dzieci w Gryźlinach 1
3. Dom dla dzieci w Mrągowie 1 x3
4. Zespół placówek opiekuńczo wychowawczych w Szczytnie 3
5. Dom dla dzieci nad Jeziorem w Olsztynku 7, w tym 3x2
6. Dom dla dzieci Keja w Biskupcu 7
7. Pogotowie opiekuńcze w zespole w Olsztynie 12 w tym 1x2
8. Pogotowie opiekuńcze w Elblągu 4, 1x2
9. Dom Dziecka w Olsztynie 8
10. Dom dla dzieci w Stawigudzie 1
11. Dom dziecka w Elblągu 5, 1x3
12. Dom dziecka we Fromborku 2
13. Dom dziecka w Marwicy 2

14. Dom dla dzieci w Szymonowie 3, 1x3
15. Dom dziecka w Morażu 4
16. Dom dziecka w Pacóftowie 1
17. Dom dziecka w Bartoszycach 8
18. . Dom dziecka w Olecku 2, 1x3
19. Ośrodek wsparcia dziecka i rodziny w Giżycku 4, 1x4 i 1x5
20. Dom dziecka w Gołdapi 1x2
21. Dom dziecka w Ełku 4
22. Rodzinny dom dziecka w Olsztynie 1
23. Placówka rodzinna w Zalewie 2

Ad. 2 Wiek dzieci

Informacje o wieku dzieci umieszczanych w szpitalach prezentuje poniższe zestawienie. Najmłodsze dziecko miało 6 lat, najstarsze - 20. Najwięcej umieszczano 13- i 15-latków. Ze szczegółowej dokumentacji wynika, iż w szpitalach umieszczono 96 dzieci.

wiek	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
liczba dzieci	1	1	2	1	9	8	9	16	12	18	10	7	1		1

Ad. 3 Czas pobytu

Czas pobytu wahał się od jednego dnia (diagnoza myśli samobójcze) do 3 miesięcy. W większości pobyt w szpitalu trwał od miesiąca do 6 tygodni. Najmłodszy pacjent przebywał 6 tygodni z powodu hiperkinetycznych zaburzeń zachowania. Był to jego drugi pobyt . Jedno dziecko było hospitalizowane 9 razy (4 razy w okresie od 2004 do 2006 r.).

Ad. 4 Powód umieszczenia w szpitalu/diagnoza

Najczęstsza diagnoza to: „zaburzenia zachowania, zaburzenia emocji, samookaleczenia, objawy depresji, myśli, tendencje, zamiary samobójcze, problemy wychowawcze, konflikty z rówieśnikami i dorosłymi, agresja, demoralizacja, ucieczki z placówki, trudności szkolne, adhd, uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, nadużywanie substancji psychoaktywnych, zatrucia lekami lub alkoholem, wacanie kleju”.

W przypadku stwierdzenia zaburzeń funkcji intelektualnych na poziomie upośledzenia w stopniu lekkim, charakteropatia, podejrzenie schizofrenii (1 przypadek), obserwacja psychiatryczna napisano „działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego”.

W jednym przypadku 13-latka umieszczano 3-krotnie na miesiąc w trzech różnych szpitalach. Wracał na miesiąc i znów był umieszczany w szpitalu z diagnozą: „zaburzenia zachowania, wulgaryzm, agresja”. Z ostatniego szpitala uciekł.

Ad. 5 Dokumentacja oświadczenia opiekunów prawnych

- W większości przypadków były zgody opiekunów prawnych lub rodzica.
- W jednym przypadku była zgoda obojga rodziców, sądu i jeszcze dyrektora placówki.
- W jednym przypadku opiekun prawny zwracał się do sądu o wyrażenie zgody, aby on mógł podjąć decyzję o umieszczeniu podopiecznego w szpitalu i sąd takie postanowienie wydał.

- W jednym przypadku sąd prowadził sprawę o demoralizację i umieścił nieletnią na obserwacji na dwa tygodnie i w tym samym postanowieniu dał miesiąc czasu dwóm biegłym psychiatrom na wydanie opinii w sprawie zasadności leczenia psychiatrycznego. W następnym postanowieniu przedłużył pobyt nieletniej.
- Dokumentacja jest bardzo zróżnicowana, zależy od placówki.
- W niektórych załączano jedną zgodę, choć wychowanek był umieszczany w szpitalu kilkakrotnie.
- W niektórych placówkach posiadano zgody rodziców na wszelkiego rodzaju badania, umieszczenie w szpitalu, narkozę i zabieg chirurgiczny.
- Kilkoro rodziców wpisywało, iż nie chcą, aby podawać ich dzieciom leki psychotropowe.
- Były też takie oświadczenia: „wyrażam zgodę na każdorazowe przyjęcie”.
- W kilku przypadkach załączono zgody sądu opiekuńczego w związku z brakiem kontaktu z opiekunem prawnym lub rodzicami np. matka przebywała w zakładzie karnym.

Ad. 6 Dokumentacja oświadczenia osób powyżej 16 roku życia

Załączono 4 zgody pacjentów i 2 postanowienia sądu. Osób powyżej 16 roku życia było 18. Nie było żadnych wyjaśnień.